

Ephorte: 2015/12299

Sak 62/15

Studieportefølje

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Vedtaks sak

Notat

Til: Universitetets utdanningsutvalg

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 13. november 2015

ephorte 2015/12299

Bakgrunn

Universitetsstyret vedtar årlig endringer i universitetets studietilbud og omfang av utlyste studieplasser, med utgangspunkt i tilrådinger fra utdanningsutvalget.

Studietilbudene skal følge standarder og kriterier for akkreditering av studier gitt i NOKUTs studietilsynsforskrift kapittel 7.

I henhold til kvalitetshandboka skal fakultetenes utdanningsmeldinger i vårsemesteret dokumentere planer om intern allokering av opptaksrammer, samt beskrive hvilke program som eventuelt ønskes opprettes og nedlagt. Skisser til studieplaner for nye program skal være vedlagt. De foreløpige planene skal vedtas av utdanningsutvalget og universitetsstyret gjennom behandlingen av utdanningsmeldingen.

Etter videre bearbeiding i fagmiljøene skal nye studieprogram konkretiseres i ferdigstilte studieplaner med frist medio oktober. I forslaget skal det også ligge ressursmessige vurderinger.

Utdanningsutvalget behandler fakultetenes innspill og eventuelle nye studieplaner, og gir anbefaling til universitetsstyret. Vedtak må fattes i forkant av innmeldingsfristen til Samordna opptak i desember. Etablering av nye studietilbud i videreutdanning kan avvike fra de ordinære tidsrammene.

Ny mal for søknad om oppretting av nye studietilbud

I løpet av året er det utarbeidet et nytt søknadskjema for oppretting av nye studietilbud. Skjemaet tar utgangspunkt i NOKUTs skjema som høgskolene skal bruke når de søker om akkreditering av sine studietilbud. Det samme gjelder to tilhørende UiB-veiledninger, en for første syklus og en for andre syklus. Dokumentene er ment både som en støtte til fagmiljøene i arbeidet med å planlegge og tilrettelegge studietilbudene, og som en hjelp i selve utformingen av søknadene.

Proessen: Pilotfase med dialog og veiledning

Siden malene og veiledningene nå ble tatt i bruk for første gang, er arbeidet definert som en pilotfase der hensikten også er å høste erfaringer med prosessen og planleggingsarbeidet. Det er blant annet interessant å se på hva som virker som et rimelig dokumenterings- og detaljeringsnivå og identifisere punkter som er uklare, slik at en kan vurdere å justere dokumentene og eventuelt også revidere Kvalitetshandboka.

Fakultetene og fagmiljøene bak de nye studietilbudene ble også tilbudt dialog og veiledning i arbeidsprosessen. Professor Arild Raaheim og/eller seniorrådgiver Toril Eikaas Eide har hatt møter med alle fakultetene om studietilbudene de ønsker å opprette.

Generelle inntrykk fra dialogprosessen og gjennomgangen av søknadene

Det overordnede inntrykket fra prosessen er at det er gjort svært mye godt og omfattende arbeid. Søknadene er grundige og inneholder en stor mengde verdifull informasjon og dokumentasjon. Det er like fullt noe ulikt i hvilken grad søknadsskjemaet er fylt ut og de ulike punktene i veiledningen fulgt. Det gjelder beskrivelsen og særlig begrunnelsen av arbeids- og undervisningsformer og sammenhengen med læringsutbyttebeskrivelsene. Det samme gjelder vurderingsformene. Flere fagmiljøer med mange ansatte bak store studieprogram opplevde det som vanskelig, nærmest umulig, å skulle redegjøre så detaljert for fagmiljøets sammensetning, fordeling og kompetanse som både NOKUT og UiB forventer. Grunnen oppgis dels å være det lange tidsperspektivet på bachelor- og særlig integrerte masterprogram. Dels går undervisningen i de ulike emnene på rundgang i

fagmiljøene, noe som både betyr at det blir svært mange som underviser i programmet, og at de ved programopprettingen ikke vet flere semestre fram i tid hvem som skal undervise.

Et par fagmiljøer mangler data om underviserne sine fordi det skal lyses ut stillinger. Flere søknader mangler emnekoder og også flere av emnebeskrivelsene. Grunnen er dels at det i de store programmene kan bli svært mange mulige emner (54 ble nevnt i ett program), men også fordi emnene ennå ikke er utviklet.

I det følgende gjengis utdrag fra fakultetenes søknader. Vurderingene av søknadene finnes under egne overskrifter til slutt under hvert program/fakultet.

Oversikt: Forslag til endringer i programporteføljen 2016-2017

Endringer i programporteføljen kan innebære etablering av reelt nye utdanninger, eller ha form av tekniske omlegginger av studieretninger til studieprogram eller omvendt, som ikke innebærer reelle endringer i studietilbudet. Foreslåtte endringer med virkning for 2016 er listen opp i tabellen under.

Oppretting av studieprogram studieåret 2016/2017

<i>Det humanistiske fakultet</i>	
Bachelorprogram i klassisk filologi	Justering av studietilbud
Integrert lektorprogram i historie eller religionsvitenskap	Nytt program
Årstudium i kjønn, seksualitet og mangfold	Nytt program
<i>Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet</i>	
Integrert masterprogram i havbruk og sjømat	Nytt program
<i>Det psykologiske fakultet</i>	
Bachelorprogram i spesialpedagogikk	Nytt program
Integrert masterprogram i logopedi	Nytt program
Master's Programme in Global Development Theory and Practice	Nytt program
Årsstudium i pedagogikk	Nytt program
<i>Det samfunnsvitenskapelige fakultet</i>	
Bachelorprogram i politisk økonomi	Nytt program

Nedlegging av studieprogram studieåret 2016/2017

<i>Det humanistiske fakultet</i>	
Bachelorprogram i gresk	Nedlegges for å opprette Bachelorprogram i filologi
Bachelorprogram i latin	Nedlegges for å opprette

	Bachelorprogram i filologi
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	
Bachelorprogram i havbruk	Nedlegges for å opprette Integrert masterprogram i havbruk og sjømat
Det psykologiske fakultet	
Master in Health Promotion	

Forslag til opprettelse av studieprogram

Det humanistiske fakultet

Bachelorprogram i klassisk filologi

Navnet på studieprogrammet

Begrepet «klassisk filologi» benevner på en faglig tilfredsstillende måte innholdet i studiet, mens man også har vurdert andre navn som kunne kommunisere mer direkte til målgrupper som ikke ennå kjenner til begrepet «klassisk filologi». Fakultetsstyret kom likevel i sin behandling av saken til at de ville støtte fagmiljøets navnevalg «Bachelor i klassisk filologi» og argumentasjonen for dette.

Begrunnelse

Rekrutteringen til gresk og latin som disiplinprogram har vært lav de siste årene, og både fagmiljø og fakultet ser det som et hensiktsmessig formelt tiltak å slå de to programmene sammen. Fakultetet planlegger en større gjennomgang av studieporteføljen kommende år og en mulig omstrukturering av porteføljen fra 2018. Fakultetet har på dette tidspunktet ikke ønsket å forskuttere større endringer eller andre studieprogrammodeller for å sikre rekruttering og en mer hensiktsmessig kullstørrelse for gresk og latin/klassisk filologi, men mener likevel at en sammenslåing av de to programmene gresk og latin til ett bachelorprogram er hensiktsmessig. Opprettelsen av bachelorprogrammet i klassisk filologi er i praksis en sammenslåing av disse to programmene.

Fagmiljø

Fagmiljøet består av to førstestillinger i latin (førsteamanuensis) og to i gresk (professor), alle med 50% undervisningsplikt i sine stillinger; i skrivende stund også en postdoktor i gresk som bidrar til undervisningen. Om noen år kommer etter all sannsynlighet en professor i latin etter avtale med Bergens forskningsstiftelse. Den varierte spesialistkompetansen er godt tilpasset innholdet og kursene i programmet.

De tilsatte har førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet, og fagmiljøet driver aktiv forskning.

Fagmiljøet samarbeider med de øvrige klassisk-filologiske miljøene i Norge og har gode kontakter internasjonalt, blant annet med:

- Corpus Christi College ved Oxford
- Cambridge og University of Leicester.
- Alexander von Humboldt-Netzwerk
- Klassisk Forum
- Parvum lexicon stemmatologicum

Rekrutteringsgrunnlag og dimensjonering

En sammenslåing av de tidligere bachelorprogrammene i gresk og latin er tenkt å bidra til et mer stabilt læringsmiljø for studentene. Klassisk filologi vil fortsatt være et fag med relativt få studenter, og med tett oppfølging av studentene fra fagmiljøets side. Imidlertid er det ønskelig å rekruttere minst 5 studenter hvert år, av hensyn til studiemiljøet, stabilitet og studentrepresentasjon i programstyret for klassisk og andre fora. Det anslås at det vil være totalt 15 studenter ved full drift.

I 2015 rekrutterte programmene 1 student.

Relevans for arbeidsliv og/eller videre studier

Studiet gir den nødvendige kompetansen for masterstudier i gresk og latin.

Internasjonalisering

De norske instituttene i Athen og Roma arrangerer kurs i gresk og romersk kultur på BA-nivå, uten krav om språkkunnskaper. Disse kursene passer godt som frie studiepoeng.

Studentene tilbys å delta i fakultetets Erasmus-program:

- Justus Liebig-Universität Giessen og Det humanistiske fakultet (ERASMUS+)
- Lancaster University og Det humanistiske fakultet (BILATERAL)
- Otto-Friedrich-Universität Bamberg og Det humanistiske fakultet (ERASMUS+)
- Saint-Petersburg State University og Det humanistiske fakultet (BILATERAL)
- Saint-Petersburg State University og Det humanistiske fakultet (ERASMUS+ - Erasmus+ International Credit Mobility)
- School of Oriental and African Studies, U. of London og Det humanistiske fakultet (BILATERAL)
- School of Oriental and African Studies, U. of London og Det humanistiske fakultet (ERASMUS+)
- Syddansk Universitet og Det humanistiske fakultet (ERASMUS+)
- Université de Nice-Sophia Antipolis og Det humanistiske fakultet (ERASMUS+)
- Universiteit Utrecht og Det humanistiske fakultet (ERASMUS+)
- University of Southampton og Det humanistiske fakultet (BILATERAL)
- University of Wolverhampton og Det humanistiske fakultet (ERASMUS+)

Vurdering

Det er positivt at fagmiljøene i gresk og latin ønsker å legge til rette for å gjøre de nåværende studietilbudene mer robuste gjennom å slå dem sammen til ett studieprogram, Bachelor i klassisk filologi. Det forventede rekrutteringspotensialet er lavt, bare 5 studenter hvert år, og i 2015 er det bare én student på de to fagene. Normalt vil dette måtte vurderes å ikke være tilstrekkelig grunnlag for å opprette et bachelorprogram når det gjelder ressursbruk og med tanke på et godt og stort læringsmiljø. Det kan like fullt være grunner for å opprette studiet. Hensynet til at UiB er et breddeuniversitet, kan være en grunn. Et annet spørsmål er om det kunne være mulig å etablere samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner om studietilbud i disse fagene.

Integrert lektorprogram i historie eller religionsvitenskap¹

Navnet på studieprogrammet og på graden

Søknaden sier dette om navn på program og grad:

Studiets navn Lektorutdanning med master i historie eller religionsvitenskap beskriver at programmet utdanner lektorer. Det sier også at programmet er et masterprogram og at det derfor

¹ Hvis formuleringen «historie eller religion» aksepteres, må graden i følge UiBs studieforskrift hete *Master i historie eller religion med integrert praktisk-pedagogisk utdanning*, jf. pkt (9) i sitatet ovenfor. På engelsk skal graden hete *Master of Philosophy and Education. History or Religion*.

avsluttes på masternivå. Navnet sier også noe og hvilke fag studentene kan velge å ta master i. Slik mener vi at navnet er dekkende for programmet – både for profil og nivå.

- *Begrunnelse for hvordan studiets navn kommuniserer med studenter, arbeidsgivere og samfunnet for øvrig*

Lektorprogram er et kjent begrep for de som skal studere eller vil ha informasjon om lærerstudier. Navnet sier også hvilket nivå studiet går til og hvilke fag som kan velges.

- **Navn på program – navn på grad**

Navnet på dette lektorprogrammet er «*Lektorutdanning med master i historie eller religionsvitenskap*», mens de to fagene fører til ulike kvalifikasjoner/grader som heter «*Master i historie - integrert praktisk-pedagogisk utdanning*» og «*Master i religionsvitenskap - integrert praktisk-pedagogisk utdanning*».

- **Navn på program – krav i forskriften**

Det humanistiske fakultet baserer navnevalg for program og grader på UiBs *Forskrift for opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen* (§ 2.3):

(7) Tilleggsbetegnelse for graden master på grunnlag av et femårig sammenhengende (integret) studium ved Det humanistiske fakultet, Det samfunnsvitenskapelige fakultet, og ved Det psykologiske fakultet angis som følger: Master i <navn på studieprogrammet>

(9) Tilleggsbetegnelse for graden master på grunnlag av et femårig sammenhengende (integret) studium for lektoryrket med faglig tyngde i nordisk eller utvalgte fremmedspråk angis som følger: Master i <navn på fag> med integrert praktisk-pedagogisk utdanning

Det er bare nordisk og fremmedspråk som nevnes i (9), da forskriften tar utgangspunkt i de lektorutdanningene som eksisterte da gjeldende versjon av forskriften ble utarbeidet. Men ettersom dette også er et «studium for lektoryrket» som inkluderer PPU, så bør opprettelsen av dette programmet gjøre det mulig å utvide punktet til også å gjelde MAHF-LÆHR.

Begrunnelse

Lektorutdanningen er et strategisk satsningsområde for HF og UiB og det har de siste par år vært god søknad til HFs nåværende to lektorprogram. Alle samarbeidende fagmiljø har vært positive til opprettelsen av et nytt lektorprogram ut fra faglige og strategiske hensyn.

Studieprogrammet skal forankres faglig og administrativt ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap (AHKR). Programmets praksisinnslag og integrerte pedagogikk er forankret ved Det psykologiske fakultet. HF-fakultetet koordinerer all programmets aktivitet.

Programmet er et masterstudium med integrert lektorutdanning, og klassifiseres som lærerutdanning.

Fagmiljø

Lektorprogrammet med master i historie eller religionsvitenskap er et tverrfaglig program sammensatt av etablerte fagdisipliner ved UiB, forankret i hver sine etablerte fagmiljøer som hver for seg også tilbyr egne, godt etablerte studieprogram.

Hva som skal telle som «fagmiljøet» i et program som dette er dermed ikke åpenbart, da det er snakk om mange fagmiljø som bidrar med hver sine vesentlige komponenter i studieprogrammet, på samme måte som i de allerede etablerte lektorutdanningene ved HF og UiB.

De ulike fagmiljøene i programmet er historie og religionsvitenskap, nordisk, engelsk, fransk, spansk, tysk og pedagogikk. Det er i overkant av 50 involverte fagpersoner totalt i programmet, fordelt på de nevnte fagmiljøene. Alle vitenskapelig ansatte tilknyttet programmet er også engasjert i flere andre studieprogram.

Fagmiljøene i historie og religionsvitenskap står for de mulige hoved-disiplinene (fag I) i programmet både på bachelor- og masternivå. Nordisk, engelsk, fransk, tysk og spansk står for de mulige valgene som fag II.

Historie og religionsvitenskap bidrar med emner tilsvarende 340 studiepoeng (170 hver). I tillegg er fagmiljøenes fagdidaktikere inne med didaktikkundervisning i de to fagene, og pedagoger fra psykologisk fakultet gir undervisning i pedagogikk. Fagmiljøene i de fagene som tilbys som fag II bidrar med emner tilsvarende 60 studiepoeng hver. De fagdidaktiske miljøene under den enkelte fagdisiplin utgjør en profesjonsfaglig kjernekompetanse i programmet.

Ressursene innen fagdidaktikk i de mulige fag II i programmet opplever et merkbart press i og med en stor portefølje innen lektorutdanning, PPU-tilbud og erfaringsbasert master i undervisning (gjelder kun engelsk og nordisk/norsk). Det ventes at studentene på Lektorprogram med master i historie eller religionsvitenskap i hovedsak vil velge nordisk eller engelsk som fag II og at spesielt fagdidaktikk-ressursene i disse to miljøene vil få et økt press. Det psykologiske fakultet har meldt at det vil bli et stort press på praksis-administrasjonen og på undervisningsressursene til pedagogikk-undervisning. Det humanistiske fakultet ønsker likevel å satse på lektorutdanningen. Det vil være en stor fordel at det tilføres nye fullfinansierte studieplasser til programmet, men fakultetet vil uansett prioritere å kunne håndtere belastningen på ressursene i lektorutdanningen for å kunne foreta opprettelsen av lektorprogrammet med historie og religionsvitenskap som fag I.

Fagmiljøene i historie og religionsvitenskap (AHKR) er tungt involvert i nasjonale og internasjonale nettverk, og dette gjelder både disiplin-faglige og profesjonsfaglige nettverk. Flere vitenskapelig ansatte ved AHKR har også viktige lederverv i sentrale internasjonale og nasjonale faglige nettverk/organisasjoner, blant andre:

- Norsk Religionspedagogisk Forskerforum
- EASR Working Group on Religion in Secular Education
- Nordic Conference on Religious Education
- ISREV
- Norsk religionshistorisk forening
- CHAOS-seminarer
- Association for the History of Religion
- European Association for the Study of Religions
- American Academy of Religion
- Society of Biblical Literatures annual meetings.
- Den norske historiske forening
- Norske historiedagar
- Dei nordiske historikarmøta
- The European Social Science History Conference
- International Society for History Didactics
- Nordisk fagdidaktisk konferens
- Nordidactica
- Race and Racialization in higher education
- Motivasjon for lærerutdanningen
- Migrantnarrativer i fremmedspråksfaget
- Markedsføringen av Cuba som reisemål
- Spansklæreres forestillinger om eget fag
- International Forum for Teacher Educator Development
- Sammen for bedre læring
- Nasjonal forskerskole for lærerutdanning
- Forsknings samarbeid med forskere ved University of East London.
- Oxford University Center for Educational Assessment
- Governing complex education systems

- Nasjonal skolelederutdanning (Rektorskolen)
- Center for the Science of Learning and Technology
- Digitale læringsfellesskap
- National Graduate School in Education
- Prosjekt om bruk av bilder i undervisningen sett i lys av den digitale utviklingen
- Europas grenser
- LexIF
- Strategiar for språkkompetanse
- Nettverk av lærerutdannere i språk- og naturfagsdidaktikk i de nordiske landene og Universitetet i Kiel
- DISPRA-prosjektet
- International Research Institute of Stavanger
- Norsk Litterær Årbok

Andelen av årsverkene som utgjøres av ansatte i hovedstilling vil kunne variere noe i forbindelse med vikariater som oppstår ved forskningsfri og lignende. Det vil aldri forekomme at andelen går under 50 prosent. Andelen vil normalt ligge stabilt på minst 90 prosent.

Fagmiljøet består av ansatte i stillinger med 46 % forskning og 46 % undervisning. Følgelig vil det drives aktiv forskning og faglig utviklingsarbeid i tett tilknytning til den faglige aktiviteten på programmet.

Rekrutteringsgrunnlag og dimensjonering

Fakultetet anser at 20 studenter per kull vil gi et tilfredsstillende læringsmiljø. Studentene følger undervisning og emner sammen med studenter fra andre studieprogram på de fleste emner som inngår i programmet. Selv med et visst frafall vil derfor studentene ha et tilfredsstillende læringsmiljø innenfor sine fagemner.

Det humanistiske fakultet søkte i juli 2015 om omdisponering av studieplasser fra andre studieprogram knyttet til historie og religionsvitenskap for å gjøre rom for 20 studieplasser på Lektorutdanning med master i historie eller religionsvitenskap. Studiestyret ved HF behandlet sak om opptaksrammer for 2016 og vedtok der en reduksjon i Bachelorprogram i historie (BAHF-HIS) med 12 plasser, Bachelorprogram i religionsvitenskap (BAHF-RELV) med 3 plasser, Årsstudium i historie (ÅRHF-HIS) med 16 plasser, Årsstudium i religionsvitenskap (ÅRHF-RELV) med 15 plasser, Masterprogram i historie (MAHF-HIS) med 10 plasser og Masterprogram i religionsvitenskap (MAHF-RELV) med 2 plasser. Omregnet i overensstemmelse med antall års-ekvivalenter gir dette 20 studieplasser på et femårig program.

Det humanistiske fakultet har videre i sitt budsjettinnspill til 2016 bedt om 10 nye fullfinansierte studieplasser til det nye programmet. Dette innspillet har også UiB tatt videre i sitt budsjettinnspill til departementet.

Pågang over flere år fra studenter som har ønsket å ta master i historie eller religion innenfor integrert lektorutdanning, gir en god indikasjon på at man kan regne med en god rekruttering til programmet. Historie og religionsvitenskap rekrutterer jevnt som fag II i de eksisterende lektprogrammene. Og nasjonale opptakstall viser at lektorprogrammet med master i disse to fagene ved andre institusjoner har høye søkertall, og at programmet dermed sikres en god konkurranse under opptaket.

Relevans for arbeidslivet og/eller videre studier

Programmet har en klar yrkesmessig innretning gjennom hele studieløpet. Studiet er en profesjonsutdanning for lektoryrket. Ferdig uteksaminerte kandidater vil også kunne gå videre med ph.d.-studier innenfor hhv. historie eller religionsvitenskap (fag I).

Internasjonalisering

Lektorutdanningen legger til rette for utveksling i 6. semester. Utvekslingen vil foregå innenfor rammene av UiBs etablerte utvekslingsavtaler, og innenfor fagene i studieprogrammet. For enkelte av fag II i programmet er det mulig å få praksiserfaring i skolen under utenlandsoppholdet. Så langt det er gjennomførbart, vil man bestrebe fleksibilitet for å muliggjøre utveksling for flest mulig. Erasmus lærerutveksling åpner for muligheter for utenlandske lærere på programmet. Studiene som tas under et utvekslingsopphold vil vurderes av fagmiljøene og gjennomgå en grundig godkjenningsprosess før de kan inngå i graden.

Vurdering

Det er positivt at fakultetet arbeider for å styrke lektorutdanningen. Her er like fullt forhold knyttet til ressursvurderinger som framstår som uavklarte. Det psykologiske fakultet har meldt at det vil bli et stort press «på undervisningsressursene til pedagogikk-undervisning». Det humanistiske fakultet ønsker likevel å satse på lektorutdanningen, og prioritere oppretting av lektorprogrammet innenfor egne studieplasser. De ønsker fortrinnsvis at det tilføres 10 nye fullfinansierte studieplasser til programmet, og har meldt dette inn i budsjettprosessen.

UiB kan vanskelig opprette et studieprogram «i historie eller religionsvitenskap». Ifølge UiBs studieforskrift vil graden da hete *Master i historie eller religionsvitenskap med integrert praktisk-pedagogisk utdanning*, siden navnet på graden følger av navnet på studieprogrammet. Fagmiljøet foreslår at studieprogrammet fører fram til to ulike kvalifikasjoner, grader, henholdsvis «*Master i historie - integrert praktisk-pedagogisk utdanning*» og «*Master i religionsvitenskap - integrert praktisk-pedagogisk utdanning*». Ifølge studieforskriften kan ikke ett studieprogram resultere i to kvalifikasjoner, grader. En teknisk løsning kan være å opprette de to fagene som to studieretninger innenfor programmet.

Det er ikke lagt noen emnebeskrivelser ved søknaden. Begrunnelsen for dette fra fagmiljøet er at det er et stort sammenfall av et betydelig antall emner i flere program, noe som gjør det uhåndterbart og utilrådelig å samle dem i dette studieplandokumentet, en forståelig vurdering.

Det er imidlertid mer problematisk at emnene som er unike for dette programmet (didaktikkemner i historie og religionsvitenskap som fag 1) ikke er utviklet enda. Begrunnelsen er at emnene må samkjøres med revidering av tilsvarende didaktikkemner i de to andre lektorprogrammene på fakultetet.

Samlet sett tilrår vi at oppretting av studieprogrammet utsettes til styrebehandling våren 2016. Programmet kan likevel utlyses i SO i påvente av ferdigstilling og klargjøring av momentene nevnt ovenfor. Fristen for dette foreslås satt til 1. februar 2016 med sikte på styrebehandling i mars.

Årsstudium i kjønn, seksualitet og mangfold

Navnet på studiet

Navnet på studiet blir forklart og begrunnet slik:

Navn på årsstudium dekker hovedkomponentene i studiet. Kjønn, seksualitet og mangfold tas opp i alle kursene som tilbys innenfor studiet, med noe ulik vekt. I kjønnsforskningen er studier av kjønn og seksualitet nært forbundet, både når det gjelder utvikling av teoretiske perspektiver og som empiriske kunnskapsfelt. Hvilken betydning ulike former for sosialt og kulturelt mangfold har for kjønn og seksualitet er et tema som i senere tid er viet stor oppmerksomhet innenfor både forskningen og innenfor likestillingspolitikk knyttet til kjønn og seksualitet. Mangfold peker mot en bestemt type problematisering av kjønn og seksualitet både som teoretiske og empiriske felt, og gir derfor et godt bilde både av kursets innretning og en pekepinn til arbeidsgivere, studenter og samfunnet for øvrig om hva slags kunnskap studenten får gjennom studiet. Betegnelsen «årsstudium» tydeliggjør også studiets nivå, da årsstudium vanligvis ikke krever forkunnskaper.

Begrunnelse

Årsstudiet vil egne seg både for nye studenter og for personer som ønsker å fordype seg i kjønnsstudier etter å ha studert noen år, og er et studium innen tverrfaglig kjønnsforskning.

Fagmiljø

Årsstudiet er som beskrevet over forankret ved Senter for Kvinne- Og Kjønnsforskning (SKOK), og fagmiljøet ved SKOK har ansvaret for de obligatoriske emnene i årsstudiet og to av de tilrådte valg-emnene. I denne beskrivelsen av fagmiljø vil det tas utgangspunkt i fagmiljøet ved SKOK, som er kjernefagmiljøet for studiet. Å dokumentere alle fagmiljøene rundt de tilrådte valg-emnene er ikke vært praktisk mulig å gjøre innenfor tidsrammen mellom utsendelse av søknadsskjemaet i sin endelige form og fristen for innsending.

Fagmiljøets størrelse i årsverk er 3,5 (faste stillinger). I oktober 2015 er det 30 studenter registrert på Bachelorprogram i kjønnsstudium, noe som gir 8,6 studenter per faglig ansatt. Når årsstudiet er i full drift regner vi med at studenttallet ved SKOK utvides til 50 studenter og tallet for studenter per faglig ansatt vil da være 14,2. I tillegg har SKOK stipendiater og en postdoktor som deltar i undervisningen.

Fagmiljøet ved SKOK har både bred og spisset kompetanse på kjønn, seksualitet og mangfold. Senteret har to førsteamanuenser innen humanistisk kjønnsforskning med fagbakgrunn fra historie og litteraturvitenskap og to professorer innen samfunnsvitenskapelig kjønnsforskning med bakgrunn i sosiologi og antropologi. Årsstudiet i kjønn, seksualitet og mangfold vil være tett knyttet til forskningen ved senteret. Ansatte ved senteret har ledet og deltatt i en rekke forskningsprosjekter om ulike aspekter ved kjønn, seksualitet og mangfold, inkludert blant annet feminisme og multikulturalisme, kjønn, seksualitet og religiøs mangfold, rasialisering og post-kolonial tenkning, likestillingshistorie, skeiv teori og transseksualitet, transnasjonal prostitusjon/sex arbeid. Flere av de sentrale publikasjonene innen området, som også undervises på andre læresteder, er forfattet av ansatte ved SKOK. Staben ved SKOK har også utgitt en lærebok i kjønnsteori som brukes i undervisningen ved senteret. En av senterets faste ansatte (Hanne Johansen) har i en årrekke vært medlem av Likestillingskomiteen ved UiB og har således utstrakt erfaring fra praktisk likestillingsarbeid. I tillegg til den faste staben bidrar stipendiater til undervisning ved SKOK. Flere av disse jobber med temaer som er direkte relevant for årsstudiet.

Senter for kvinne- og kjønnsforskning har en internasjonal profil og samarbeider med en rekke ulike internasjonale institusjoner og miljøer:

- Centre for Women's Studies ved Barnard College, Columbia University i USA
- Witwatersrand University
- University of Stellenbosch i Sør-Afrika
- Department for Women's Studies, Duke University, USA
- International Research Network of Institutions of Advanced Gender Studies
- The Nordic Network Gender, Body, Health'
- Inter Gender
- Nasjonalt fagråd for kjønnsforskning
- Den nasjonale forskerskolen for kjønnsforskning

Kjernefagmiljøet for ÅRHF-KSM er fagmiljøet ved SKOK. Dette består av 3,5 stillinger som alle er hos fagmiljøet ved SKOK driver aktiv forskning på et høyt nivå innenfor tverrfaglig kjønnsforskning.

Rekrutteringsgrunnlag og dimensjonering

Læringsmiljøet for Årstudium i kjønn, seksualitet og mangfold må sees i sammenheng med læringsmiljøet for SKOKs Bachelorprogram i kjønnsstudium, siden de fleste emnene i årsstudiet også inngår i bachelorprogrammet. KVIK101 og KVIK201 er obligatoriske i bachelorprogrammet. KVIK110 har felles undervisning med KVIK100 som også er obligatorisk i bachelorprogrammet. Emnene KVIK102 og KVIK206 inngår ikke i BA i kjønnsstudium, men tiltrekker seg hvert semester et tilstrekkelig antall studenter fra andre studieprogrammer.

Årsstudiestudenter vil ikke bare ha felles emner med bachelorprogramstudentene, men også integreres i studentmassen ved hjelp av det eksisterende fagutvalget i kjønnsstudier, SKOKs mottak av nye studenter i semesterstart, faglunsjer og andre tiltak for å bedre studiekvaliteten ved SKOK.

Høsten 2015 møtte 14 studenter opp til studiestart på bachelorprogrammet og det er sannsynlig at årsstudiet vil trekke like mange studenter. De to studiene vil sammen styrke og forbedre læringsmiljøet ved at de utgjør en større og mer robust studentmasse. SKOK mener det er sannsynlig med et opptak til årsstudiet på 15 studenter det første året og 20 studenter de følgende år når studiet er bedre etablert.

Et studenttall på til sammen rundt 30 nye studenter hver høst på de to studiene til sammen vil etter SKOKs syn være tilfredsstillende, og det medfører at omtrent 15 studenter begynner på årstudiet hvert år.

Relevans for arbeidslivet og/eller videre studier

Studiet er relevant både for videre studier og for arbeidsliv. Studentene får innblikk i sentrale perspektiver i kjønns og seksualitetsforskningen, og lærer hvordan disse kan anvendes i ulike fagfelt. Studiet gir også innføring i en rekke sentrale humanistiske og samfunnsvitenskapelige perspektiver og hvordan disse er anvendt innenfor kjønns- og seksualitetsforskningen. Studenter med fullført årsstudium vil være særlig godt rustet til videre studier innenfor kjønnsforskningsfeltet, for eksempel i form av en bachelorgrad i kjønnsstudier som også tilbys ved SKOK. Et årsstudium i kjønn vil kvalifisere studenter som allerede har en bachelorgrad til opptak ved masterprogram i kjønnsstudier ved andre norske læresteder (UiO, NTNU). Kunnskap de har tilegnet seg under årsstudiet vil kunne brukes til å utvikle kjønnsperspektiver innenfor videre studier og forskning innen andre fagfelt ved universitet og andre høyere utdanningsinstitusjoner. Kjønnsperspektiver i forskning blir i økende grad vektlagt av større forskningsfinansieringskilder som NFR og EU, og kompetanse innen kjønnsforskning vil således være en viktig ressurs for studenter som ønsker å forfølge en forskerkarriere.

Årsstudiet er også relevant for en rekke områder av yrkeslivet innen den offentlige sektor, privat næringsliv og det sivile samfunn. Stadig flere offentlige institusjoner så vel som private bedrifter har et eksplisitt mål om likestilling. Også større organisasjoner har i økende grad et likestillingsperspektiv. Det er behov for kunnskap om likestilling som kan sette slikt arbeid inn i et større faglig perspektiv. Fokuset på mangfold er særlig viktig da likestilling i både privat og offentlig sektor nå i økende grad omtales som Likestilling +, det vil si at man i tillegg til kjønn peker på en rekke ulike diskrimineringsgrunnlag som kjønn, etnisitet, nasjonal opprinnelse, seksuell orientering, klasse, språk, religion og livssyn, funksjonsevne og alder. Studentene ved Årsstudium i kjønn, seksualitet og mangfold vil være attraktive for arbeidsplasser som har likestillingsarbeid i fokus. Innenfor offentlig administrasjon, byråkrati, i HR-avdelinger i ulike private og offentlige bedrifter, det sivile samfunn, i arbeid med barn og unge og minoriteter etc.

Internasjonalisering

Det er ikke aktuelt med utveksling for årsstudiestudenter, men studentene vil møte internasjonale kjønnsforskningsmiljøer gjennom åpne seminarer og konferanser ved SKOK. Studenter som velger KVIK206 som valgemne vil studere sammen med utenlandske studenter siden dette emnet undervises på engelsk og er populært blant innreisende studenter.

Senter for kvinne- og kjønnsforskning har en internasjonal profil og samarbeider med en rekke ulike internasjonale institusjoner og miljøer. SKOK har en nylig inngått samarbeidsavtale med Centre for Women's Studies ved Barnard College, Columbia University i USA og samarbeider tett med forskere ved blant annet Witwatersrand University og University of Stellenbosch i Sør-Afrika. SKOK har de siste årene hatt en bilateral samarbeidsavtale med Department for Women's Studies, Duke University, USA og SKOKs intensjon er å fornye denne for kommende år. SKOK er også medlem av det nystartede RINGS, International Research Network of Institutions of Advanced Gender Studies og fra 2015 er SKOK vertskap for 'The Nordic Network Gender, Body, Health'. SKOK bidrar også til den internasjonale forskerskolen Inter Gender gjennom sitt medlemskap i den nasjonale forskerskolen.

Vurdering

Søknaden om oppretting av årsstudiet gir gode og grundige beskrivelser og begrunnelser på alle punkt, og det tilrås derfor at *Årsstudium i kjønn, seksualitet og mangfold* blir opprettet.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Integrert masterprogram i havbruk og sjømat

Navnet på studieprogrammet

Norsk navn (bokmål og nynorsk): Integrert masterstudium i havbruk og sjømat (sivilingeniør)
Engelsk navn: Integrated master in Aquaculture and Sea Food²

Begrepet *Sjømatkandidat* ble lansert tidlig i diskusjonen om opprettelsen av en sivilingeniørutdanning ved BIO. Etter grundige diskusjoner med samarbeidspartnere og internt på instituttet ble det besluttet å også inkludere havbruk i tittelen, sammen med sjømat. Begrepet sjømat omfatter større deler av nærings- og fagområdet enn havbruk, men kan også lett forbindes med sluttproduktet sjømat og næringsmiddel/matlaging. Ved å inkludere *havbruk* vil tittelen omfatte hele verdikjeden og produksjonsprosessen.

Begrunnelse

Institutt for biologi (BIO) er Norges største akademiske fagmiljø innen marinbiologi og har lang tradisjon for å utdanne kandidater innen havbruk, fiskeri, sjømat og marinbiologi.

Sjømatnæringen har uttrykt ønske om en ny type kandidat – sjømatkandidaten, som har en breiere utdanningsbakgrunn enn den tradisjonelle biologen med fag som teknologi, ledelse, økonomi og innovasjon i tillegg til en solid bakgrunn i biologi og naturvitenskapelige fag.

MN-fakultetet ønsker å styrke den teknologiske profilen i enkelte utdanningsløp, og har signert avtale med HIB og NHH som skal sikre studentene et bredere tilbud innen sivilingeniørutdanning.

Marin forskning er ett av UiBs satsningsområder.

BIO er partner og vertskap for UiBs eneste Senter for fremragende utdanning – bioCEED. bioCEEDs visjon er å utvikle fremragende utdanning som kobler teori, praktiske ferdigheter og samfunnsrelevans og utdanne kandidater som møter samfunnets behov og framtidens utfordringer. Det integrerte masterprogrammet i havbruk og sjømat er designet med bioCEEDs visjon som grunnleggende forutsetning.

Det nye studieprogrammet er en 5-årig integrert masterutdanning i havbruk og sjømat (HAVSJØ) med oppbygning som en sivilingeniørutdanning, og vil erstatte dagens Bachelorprogram i bærekraftig havbruk som har vært tilbudt ved BIO i litt ulike versjoner siden 1985. Kjerneemner innen biologi, havbruk og naturvitenskap fra dette programmet videreføres i HAVSJØ, men bli supplert med emner innen teknologi, ledelse, økonomi og innovasjon. HAVSJØ har i tillegg sterkere innslag av matematiske og tekniske basisfag.

Fagmiljø

Institutt for biologi er Norges største akademiske fagmiljø innen marinbiologi og har lang tradisjon for å utdanne kandidater innen havbruk, fiskeri, sjømat og marinbiologi.

² På engelsk må navnet være *Master's Programme in Aquaculture and Seafood* og ikke *Integrated master in Aquaculture and Sea Food*.)

Instituttets vitenskaplig stab (forskning og undervisning) innen marine fag (2004-2013)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total number of staff involved	101	104	105	119	130	131	131	124	117	123
Number of staff involved in the field more than 50% of their time	98	101	102	115	125	127	128	120	113	120
Full time equivalents (FTEs) in the field:										
<ul style="list-style-type: none"> • Professors (professor/førstemanuensis/andre førstestillinger) 	37,1	39,5	40,1	42,3	39,6	40,9	40,1	39,5	39,1	40,4
<ul style="list-style-type: none"> • Other permanent academic staff 	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
<ul style="list-style-type: none"> • Postdoc fellows 	11	15	13	10	13	11	9,5	11,5	10,5	9
<ul style="list-style-type: none"> • PhD fellows 	27,3	27,5	27	30	35	38	36	28,75	31,75	34,75
<ul style="list-style-type: none"> • Researchers 	16,1	12	11,8	18,9	19,75	18,55	23,7	21,1	14,7	17,5

Gjennom de siste ti årene har den marine aktiviteten ved instituttet økt og mellom 75% og 85% av instituttets faste vitenskaplige stab er involvert i marin forskning og utdanning.

Fagmiljøet deltar aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk relevante for studiet.

Rekrutteringsgrunnlag og dimensjonering

Opptaksrammen for studiet er satt til 15 plasser, overført fra Bachelorprogram i bærekraftig havbruk (BA HAV), som blir lagt ned som følge av opprettelse av havbruk/sjømat.

Fakultetet ønsker å omdisponere 25 bachelorplasser (15 plasser fra Bachelorprogram i bærekraftig havbruk og 10 plasser fra Bachelorprogrammene i biologi og/eller miljø og ressursfag MN) til integrerte femårige masterplasser i havbruk og sjømat fra og med opptaket 2016/2017.

Studieprogrammene har ulike finansieringskategorier (C og E) og ulik studielengde. Fra og med 2019/2020 må også 15 toårige masterplasser trinnvis omgjøres til integrerte masterplasser i havbruk og sjømat.

Bachelorprogrammet i bærekraftig havbruk har hatt rimelig stabil rekruttering siden oppstarten. Et nyopprettet studium i havbruk/sjømat vil ha overlappende målgruppe med BA-HAV, men vil ha en bredere målgruppe siden studiet ikke bare er et integrert masterstudium innen havbruk, men også sjømat. Studiet favner hele næringen/produksjonsprosessen.

Antall studenter ved det omsøkte studiet	Studenter totalt første studieår	Studenter totalt ved full drift
Antall fulltidsstudenter	15	75
Antall deltidsstudenter	0	0
Antall nettstudenter	0	0

Læringsmiljø

15 studieplasser er i utgangspunktet et lavt tall, men læringsmiljøet vil favne om betydelig flere studenter. HAVSJØ vil inngå i et stort og godt etablert læringsmiljø ved Institutt for biologi. Studieplanen følger langt på vei den reviderte planen til Profesjonsstudium i fiskehelse (25 studieplasser), og disse programmene danner til sammen et større faglig læringsmiljø. Studentene innen disse fagområdene har en felles studentorganisasjon.

Studiet vil bli en del av BIOs studietilbud og læringsmiljø, som i tillegg til Profesjonsstudium i fiskehelse (25 studieplasser) omfatter Bachelorprogram i biologi (85 studieplasser per år), Bachelorprogram i miljø- og ressursfag (24 studieplasser per år) og Masterprogram i biologi (55

studieplasser per år). Instituttet har gjennom flere år jobbet målrettet med kvalitetsutvikling og læringsmiljø, og er vert for et Senter for fremragende utdanning i biologi (bioCEED).

Frafallet fra bachelorutdanningene (HAV, BIO og MIRE) er betydelig større enn frafallet fra Profesjonsstudium i fiskehelse (5-årig integrert studium). Det er vår vurdering at HAVSJØ som et 5-årig integrert studium med tette koblinger til Sjømatklyngen og en ingeniør-faglig profil vil gi lavere frafall og høyere kandidatproduksjon enn det vi i dag kan vise til for BA HAV.

Stabilt studium

BIO har tradisjon tilbake til oppstarten av norsk havbruksnæring tidlig på 80-tallet for å tilby utdanninger innen havbruk og sjømat i tett dialog med aktuelle nærings- og forvaltningsaktører. Vi ser på oppretting av HAVSJØ som en naturlig utvikling av dette studietilbudet, der samarbeid med samfunn og næring får et enda sterkere fokus samtidig som utdanningen utvikles for å gi studentene den solide faglige dybde og bredde som arbeidsmarkedet krever.

Relevans for arbeidslivet og/eller andre studier

Potensialet for økt verdiskaping i norsk biomarin industri er stort. I en analyse sier en arbeidsgruppe oppnevnt av de to vitenskapsakademiene NTVA og DKNVS at det er mulig med en omsetning på 550 milliarder i 2050, en seksdobling fra i dag. Evnen til å tiltrekke seg talenter og et behovsrettet utdanningssystem er spesielt nevnt i rapporten, bl.a. oppsummeres følgende:

For å kunne realisere det store verdiskapingspotensialet, som er pekt på i rapporten, må næringen i større grad fremstå som attraktiv for talenter. En utvikling mot større forretningsenheter vil bidra i riktig retning da større bedrifter oftere etterspør mer personell med høyere utdanning og skaper reelle karrierestiger for de ansatte. Utdanningssystemet rettet mot marin sektor må gjennomgås kontinuerlig og tilpasses behovene i sektoren. Utdanningsstrukturen må bli evaluert med tanke på å utvikle verdens beste marine utdanningssystem.

I dagens situasjon med lav oljepris i overskuelig framtid og oppbremsing av aktiviteten i oljenæringen tror vi det er mange dyktige og ambisiøse studenter som ser etter alternativ innen en næringsretta utdanning der utsiktene for et sterkt arbeidsmarked er gode. Havbruks- og sjømatnæringen representerer nettopp et slikt alternativ og tidspunktet for å starte opp et slikt studium er derfor gunstig.

Planene for studiet har på mange måter sitt utspring i Seafood Innovation Cluster i Bergen våren 2015. UiB ved rektor dag Rune Olsen tok invitasjonen, og fakultetet spilte ballen videre til BIO.

Vestlandet/Vestlandskysten har stor og bred aktivitet innen havbruk som vil ha behov for ulik kompetanse på mange nivå. En utdanning innen havbruk og sjømat er etterspurt fra næringen, og kandidater fra studiet vil kunne gå inn i en rekke ulike jobber som for eksempel innenfor oppdrettsselskap, forselskaper, forskning, finansiering, forsikring, utstyrsleverandører, mm.

Sjømatklyngen (NCE Seafood Innovation Cluster) har vært en sentral samarbeidspartner for instituttet i utviklingen av studieprogrammet HAVSJØ. Klyngen er en av verdens største sjømatklynger og representerer 70 industriaktører i hele sjømatverdikjeden. Klyngens mål er å fremme videre bærekraftig vekst i norsk sjømat ved å styrke samarbeidet mellom bedrifter, FoU og utdanning gjennom strategiske samarbeidsprosjekt mellom klyngen og eksterne partnere.

Se også rapporten [Verdiskaping basert på produktive hav i 2050](#) som trekker opp perspektiver og muligheter Norge, som en av verdens største havnasjoner, har innen høsting og dyrking av havets biologiske ressurser.

Internasjonalisering

Det er ikke direkte tilrettelagt for delstudium i utlandet med et anbefalt semester, men det vil være mulig gjennom [BIOs utvekslingsavtaler](#) å tilbringe 3. eller 5. semester i utlandet med forhåndsgodkjente emner som erstatter obligatoriske emner i studiet.

Praksis og masteroppgave kan gjennomføres i utlandet gjennom etablert forskningssamarbeid eller gjennom avtaler med samarbeidspartnere av Sjømatklyngen.

Vurdering

Det er svært positivt at MN har utviklet *Integrert masterprogram i havbruk og sjømat*. Studiet framstår som innovativt, tverrfaglig og tverrinstitusjonelt, et fellesprogram. Initiativet følger fint opp intensjonene om ytterligere styrking av UiBs samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner. (Jf. kommende styresak om økt samarbeid mellom HiB og UiB). Det framgår ikke av dokumentasjonen at det foreligger formelle avtaler med samarbeidspartnerne NHH og HiB, slik det kreves ved oppretting av fellesprogram som dette. Siden det allerede er mye erfaring med samarbeid mellom Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet ved UiB og HiB, regner en med at disse formalitetene kommer på plass.

Fire emner, som er samarbeidsemner og unike for dette programmet, er ikke utviklet ennå. Noen av emnebeskrivelsene for de eksisterende emnene er mangelfulle.

Det går ikke fram hvem som skal undervise på eller er ansvarlige for flere av emnene, noe som er særlig uheldig i de tilfellene flere institusjoner skal samarbeide.

Studieprogrammet trenger følgelig en del videreutvikling og flere klargjøringer.

Samlet sett tilrår vi at oppretting av studieprogrammet utsettes og legges fram for styrebehandling våren 2016. Programmet kan likevel utlyses i SO i påvente av ferdigstilling og klargjøring av momentene nevnt ovenfor. Fristen for dette foreslås satt til 1. februar 2016 med sikte på styrebehandling i mars.

Det psykologiske fakultet

Med bakgrunn i at flere av tilbudene er overlappende, er vurderingen av de fire søknadene fra Det psykologiske fakultet vurdert under ett til slutt i dette kapittelet.

Bachelorprogram i spesialpedagogikk

Navnet på studieprogrammet

Bachelor i spesialpedagogikk. På engelsk: Bachelor in Special Education.

Begrunnelse

Spesialpedagogikk handler om tilrettelegging for læring og kunnskapsutvikling på tvers av store individuelle forskjeller. Målet med studiet er å gi et bredt faglig fundament for å arbeide systemrettet og individorientert med tjenester for personer med ulike forutsetninger for læring. Gjennom studiet skal studentene tilegne seg et teoretisk og metodisk grunnlag for å kunne gå inn i spesialpedagogiske arbeidsoppgaver i helseforetak, barnehage, skole og andre læringsarenaer. Gjennom studiets praksis vil studentene utvikle kompetanse slik at de kan forstå, vurdere og delta i planlegging av individuelle opplærings- og undervisningstiltak. I løpet av studiet får studentene grunnleggende kjennskap til relevante tema innan spesialpedagogikk, utviklingspsykologi, språkutvikling, flerspråkleighet, normalitet og variasjon, testteori og systemforståelse. De skal oppnå kompetanse til å vurdere kartleggingsinstrument som inngår i spesialpedagogisk arbeid, samt å jobbe profesjonelt ut fra profesjonsetiske retningslinjer, lovverk og andre styringsdokument som regulerer det spesialpedagogiske arbeidet. I tillegg til dette skal studiet gjennom å utnytte forskning og ekspertise på feltet, gi kompetanse til å formidle forståelse for normalitet og variasjon i læringsprosesser.

Fagmiljø

Fagmiljøet som er knyttet til studiet i spesialpedagogikk driver i dag logopedutdanning, lærerutdanning og utdanninger i pedagogikk og psykologi. De fleste fagpersonene har hovedstillinger ved Det psykologisk fakultet, bakgrunn i ulike fagområder som er relevant for spesialpedagogikk, og alle har førstekompetanse som dekker de områdene som er definert i studieplanen. Det vil også bli tilsatt nye fagpersoner spesifikt tilknyttet bachelor i spesialpedagogikk.

Fagpersonenes kompetanse dekker områdene lingvistikk, fonetikk, språkutvikling, testteori, flerspråklighet, profesjonsdanning, lovverk, etikk, lese/skrivevansker, læring i ulike pedagogiske perspektiv, utviklingspsykologi, læringspsykologi, samt innføring i logopedi og spesialpedagogikk. I tillegg til dette representerer enkeltpersoner solide forskningsmiljø innen de ulike områdene, og fakultetet har flere fagpersoner som kan være aktuelt å involvere.

Programmet har et fagmiljø på 10 personer: professorer og 8 førsteamanuensiser.

1 Ansatte som bidrar faglig	2 Stillingsbetegnelse	3 Ansettelsesforhold	4 Faglige årsverk i studiet				8 Årsverk i andre studier oppgi studium og inst. navn	9 Formell pedagogisk kompetanse	10 Undervisnings-/veiledningsområde i studiet	11 Ekstern praksiserfaring	
			Total	U&V	FoU	Annet				Antall år	Årstall
Steinar Bøyum	førsteamanuensis	Fast 100%	0,1	0,05	0,05		BA og MA, PED	ja	PED112		
Kariane Westrheim	førsteamanuensis	Fast 100%	0,1	0,05	0,05		BA og MA, PED	ja	SPED100, SPED-LOGO210	9	1995-2003
Bjarte Furnes	førsteamanuensis	Fast 100%	0,4	0,2	0,2		PPU, Lektorutdanning	ja	SPED100, SPED211		
Linda Knudsen	førsteamanuensis	20%	0,1	0,05	0,05		ÅRPS, BAPS	ja	PSYK101		
Ståle Pallesen	professor	Fast 100%	0,1	0,05	0,05		ÅRPS, BAPS	ja	PSYK101, PSYK202A/B		
Astrid Tolo	førsteamanuensis	Fast 100%	0,4	0,2	0,2		BA og MA, IPED	ja	SPED-LOGO200, SPED-LOGO210, SPED250		
Marco Hirnstein	førsteamanuensis	100%	0,1	0,05	0,05		BAPS-PSYK	ja	PSYK207		
Arve Asbjørnsen	professor	Fast 100%	0,5	0,25	0,25		MA logopedi	ja	SPED-LOGO101, SPED-LOGO102, SPED-LOGO210, LOGO220	4	1994-1997
Lise Jones	førsteamanuensis	Fast 100%	0,5	0,25	0,25		MA logopedi	ja	SPED100, LOGO220, SPED-LOGO200	3	2004-2006
Sigurd Hystad	førsteamanuensis	Fast 100%	0,1	0,05	0,05		BAPS	pågående	PSYK202A/B		
SUM			2,4	1,2	1,2						

Fagmiljøet deltar aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk relevante for studiet, og fagmiljøet driver aktiv forskning:

- Internasjonal tvillingstudie
- Lesesenteret v/Universitetet i Stavanger
- Oxford University Center for Educational Assessment
- Nasjonal skolelederutdanning (Rektorskolen)
- Center for the Science of Learning and Technology
- Bergen Logopediforskning

Rekrutteringsgrunnlag og dimensjonering

I følge *Ekspertgruppen for spesialpedagogikk* sin rapport, har det norske samfunnet behov for mer spesialpedagogisk kompetanse, både innen skole og barnehage, og innen helse- og omsorgssektoren. Det rapporteres blant annet om behov for kompetanse innen utviklingspsykologi og normalutvikling, tilrettelegging for læring, observasjon og kartlegging (inkludert kartleggingsverktøy), iverksetting av tiltak, flerkulturalitet og tospråklighet, ulike typer vansker, lover og regler, og handlingskompetanse på individ- og systemnivå. Fakultetet har per i dag stabil rekruttering til bachelorprogrammene i psykologi og pedagogikk, og til masterprogrammet i logopedi og det er derfor grunn til å tro at en bachelorgrad i spesialpedagogikk som kan utgjøre opptaksgrunnlag til flere av fakultetets masterprogrammer vil ha et godt grunnlag for rekruttering.

Ekspertgruppen anbefaler også at en spesialpedagogisk mastergradsspesialisering i logopedi bør legges til Universitetet i Bergen.

Bachelorprogrammet skal ta opp 20 studenter per år, samt 20 studenter som skal tas opp på et integrert femårig løp i logopedi fra 2017. Ved full drift vil det være totalt 60 studenter på bachelorprogrammet, 120 hvis man inkluderer de som har et integrert femårig løp i logopedi.

Relevans for arbeidslivet og/eller videre studier

Fra 2017 (jamfør søknad om oppretting av femårig integrert studium i logopedi) er studiet planlagt å være delvis en del av integrert masterutdanning i logopedi (20 studenter pr kull) og delvis en ren bachelorgrad i spesialpedagogikk som kvalifiserer til opptak på master i pedagogikk, andre masterprogram ved fakultetet og andre læresteder i Norge.

En bachelor i spesialpedagogikk gir mulighet for jobb i områder der kompetanse innen læring og utvikling er relevant. Kandidaten har ikke formell undervisningskompetanse, men kan arbeide i ulike typer assistentstillinger i barnehage, skole, SFO, omsorgsboliger, osv. Andre aktuelle arbeidsarenaer kan være kriminal- og rusomsorg, helse- og sosialsektoren, arbeidsinkludering, kultursektoren eller velferdsforvaltningen.

Internasjonalisering

Studiet legger til rette for studentutveksling i det sjette semesteret, der studentene tar valgfrie emner. Dette gir studentene maksimal fleksibilitet når det gjelder sted for og innhold i delstudium i utlandet. Det kan også legges til rette for et lengre eller flere utvekslingsopphold dersom studenten finner kurs ute som kan innpasses som obligatoriske emner i utdanningen. Dette semesteret er valgt fordi studentene på dette tidspunktet er ferdig med det obligatoriske innholdet i graden og slik har oppnådd læringsutbyttet, men likevel kan supplere dette gjennom valg av utvekslingssted opp mot fagområder de har tatt spesiell interesse for i løpet av studiet og/eller ønsker å gå videre til 11 masterstudier i. Det er lagt til rette for ett semesters utveksling fordi kravene til hva en spesialpedagogisk utdanning må inneholde gir et omfattende obligatorisk løp. Med gode utvekslingsavtaler innen spesialpedagogikk kan det legges til rette for lengre utvekslingsopphold. Det er også mulighet for at et eller flere emner kan undervises på engelsk og tilbys innreisende utvekslingsstudenter.

Vurdering

Søknaden gir i utgangspunktet et solid bilde av studiets innhold, begrunnelse, dimensjonering og behov. Alle emnebeskrivelsene foreligger.

Det tilrås at Bachelor i spesialpedagogikk opprettes.

Integrert masterprogram i logopedi

Navnet på studieprogrammet

Studieprogrammet heter *Integrert masterprogram i logopedi*. I studieplanen er dette oversatt til engelsk med *Integrated Master's Programme in Logopedics*.³

Begrunnelse

Opprettelsen inngår i fakultetets nye strategiplan for perioden 2016-2020. Det femårige integrerte masterprogrammet i logopedi ved Universitetet i Bergen har en helsefaglig profil og bygger på støtteemner fra psykologi, spesialpedagogikk, språkvitenskap og biomedisin for å forstå normal og avvikende utvikling av evne til kommunikasjon, herunder språk, talevansker og svelgevansker. Studiet er todelt, de tre første årene fører frem til et bredt grunnlag i logopediske støttedisipliner mens de to siste årene er en spesialisering i klinisk logopedi.

Fagmiljø

Fagmiljøet som er knyttet til studiet i spesialpedagogikk driver i dag logopedutdanning, lærerutdanning og utdanninger i pedagogikk og psykologi. De fleste fagpersonene har hovedstillinger ved Det psykologisk fakultet, bakgrunn i ulike fagområder som er relevant for spesialpedagogikk, og alle har førstekompetanse som dekker de områdene som er definert i studieplanen. Det vil også bli tilsatt nye fagpersoner spesifikt tilknyttet bachelor i spesialpedagogikk.

Fagpersonenes kompetanse dekker områdene lingvistikk, fonetikk, språkutvikling, testteori, flerspråklighet, profesjonsdanning, lovverk, etikk, lese/skrivevansker, læring i ulike pedagogiske perspektiv, utviklingspsykologi, læringspsykologi, samt innføring i logopedi og spesialpedagogikk. I tillegg til dette representerer enkeltpersoner solide forskningsmiljø innen de ulike områdene, og fakultetet har flere fagpersoner som kan være aktuelt å involvere.

Fagmiljøet i logopedi består per i dag av to medarbeidere med professorkompetanse, to med førstestillingskompetanse, en universitetsstipendiat og en postdoktor. Vi har tre bistillinger tilknyttet programmet (20%), samt timelærere innleid fra Statped Vest. I tillegg vil en medarbeider med førstestillingskompetanse tiltre per 1. oktober. Tilførsel av ressurser for etablering av studiet vil gi to-tre nye stillinger i logopedi over de neste to årene, og en jevnlig tilførsel av to stipendiatstillinger per år vil sammen med timelærere gi det nødvendige grunnlaget for å ivareta de sentrale undervisnings- og veiledningsoppgavene i en integrert logopedutdanning.

Det vil ligge en utfordring i å rekruttere et tilstrekkelig antall kvalifiserte fagpersoner til PBL-veiledning, hvor en på sikt kan inkludere viderekomne studenter, dels som praksisavvikling knyttet til ferdighetsvurdering og dels som lønnet undervisningsassistanse.

Medarbeidere i logopedi deltar aktivt i nasjonalt og internasjonalt forskningssamarbeid med relevans for logopedutdanningen, og deltar også i nordiske (Nordisk nettverk for logopedi) og internasjonale nettverk (CPLOL, COST) av relevans for logopedutdanning og logopedisk forskning.

Det anslås at en fast stab bestående av 7 førstestillinger vil være tilstrekkelig for å kunne ivareta faste undervisnings- og veiledningsoppgaver på en forsvarlig måte. Deler av undervisningen på lavere gradsdelen vil også bli ivaretatt av fagpersoner (timelærere med spisskompetanse (universitetslektor) hentet fra praksisfeltet gjennom samarbeidsavtaler med StatPed Vest og Logopedtjenesten, Haukeland Universitetssykehus. Også innkjøp (timelærere) fra andre fagmiljø ved andre universiteter/høgskoler kan komme til anvendelse fram til en fast undervisningsstab av tilstrekkelig omfang og kompetanse er etablert.

³Må endres til *Master's Programme in Logopedics*, uten «Integrated».

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Ansatte som bidrar faglig	Stillingsbetegnelse	Ansettelsesforhold	Faglige årsverk i studiet				Årsverk i andre studier oppgi studium og inst. navn	Formell pedagogisk kompetanse	Undervisnings-/veiledningsområde i studiet	Ekstern praksis erfaring	
			Total	U&V	FoU	Annet				Antall år	Årstall
Steinar Bøyum	førsteamanuensis	Fast 100%					BA og MA, PED	ja	PED112		
Kariane Westrheim	førsteamanuensis	Fast 100%					BA og MA, PED	ja	SPED100, SPED-LOGO210	9	1995-2003
Bjarte Furnes	førsteamanuensis	Fast 100%					PPU, Lektorutdanning	ja	SPED100, SPED211		
Linda Knudsen	førsteamanuensis	20%					ÅRPS, BAPS	ja	PSYK101		
Ståle Pallesen	professor	Fast 100%					ÅRPS, BAPS	ja	PSYK101, PSYK202A/B		
Astrid Tolo	førsteamanuensis	Fast 100%					BA og MA, IPED	ja	SPED-LOGO200, SPED-LOGO210, SPED250		
Marco Hirnstein	førsteamanuensis	100%					BAPS-PSYK	ja	PSYK207		

Arve Asbjørnsen	professor	Fast 100%					MA logopedi	ja	SPED-LOGO101, SPED-LOGO102, LOGO220, SPED-LOGO210	4 år	1994-1997
Lise Jones	førsteamanuensis	Fast 100%					MA logopedi	ja	LOGO220, SPED-LOGO200	3 år	2004-2006
Frøydis Morken	førsteamanuensis	100%					MA logopedi		LOGO300-345		
Wenche Helland	førsteamanuensis II	20%					MA logopedi		LOGO300-345		
Hedda Døli	Stipendiat	100%					MA logopedi		LOGO300-335		
Sigurd Hystad	førsteamanuensis	Fast 100%					BAPS	pågående	PSYK202A/B		
Turid Helland	professor	Fast 100%					MA logopedi		LOGO300-345		
SUM											

Rekrutteringsgrunnlag og dimensjonering

I følge Ekspertgruppen for spesialpedagogikk sin rapport, har det norske samfunnet behov for mer spesialpedagogisk kompetanse, både innen skole og barnehage, og innen helse- og omsorgssektoren. Det rapporteres blant annet om behov for kompetanse innen utviklingspsykologi og normalutvikling, tilrettelegging for læring, observasjon og kartlegging (inkludert kartleggingsverktøy), iverksetting av tiltak, flerkulturalitet og tospråklighet, ulike typer vansker, lover og regler, og handlingskompetanse på individ- og systemnivå. I følge rapporten har samfunnet også et udekket behov for kompetanse innen spesialpedagogiske spesialiseringer som logopedi. Ekspertgruppen anbefaler at en spesialpedagogisk mastergradsspesialisering i logopedi bør legges til Universitetet i Bergen og at den legger grunnlag for et tverrprofesjonelt samarbeid. Det foreslåtte masterprogrammet innebærer tverrfaglig samarbeid mot helsefag, psykologi og pedagogikk.

Fakultetet har per i dag stabil rekruttering til bachelorprogrammene i psykologi og pedagogikk, og til masterprogrammet i logopedi og det er derfor grunn til å tro at et integrert masterprogram i logopedi vil ha et godt grunnlag for rekruttering. Søkertallene for logopedi de tre siste årene viser at masterprogrammet i logopedi er et svært attraktivt studium og at søkertallene er økende. Søkertall i parentes er antall søkere som har hatt logopedi som 1. prioritet.

2015: 167 (142)

2014: 168 (139)

2013: 147 (126)

På det integrerte masterprogrammet i logopedi vil det tas opp 20 studenter med generell studiekompetanse fra samordna opptak. Videre vil 10 plasser på mastergrad være tilgjengelig for innpassing av søkere med andre bachelorgrader som for eksempel vokale studier, psykologi, språkvitenskap og lærerutdanning.

Internasjonalisering

Det er etablert utvekslingsavtale med University of Arizona (UoA) for utveksling. I tillegg deltar de ansatte i programmet i nordisk og europeisk samarbeid rundt logopedisk utdanning, fagutvikling og forskning. Vi har over flere år hatt bilateral utveksling med primært fokus på studentene sitt forskingsarbeid, og et relativt høyt antall studenter har utarbeidet sine masteroppgaver ved University of Arizona, samt at et tilsvarende antall innreisende studenter (undergraduate) har mottatt veiledning ved UiB for tilsvarende forskingsprosjekter. Utvekslingen er basert på eksisterende forskingssamarbeid med fagmiljøet ved Department of Speech, Language and Hearing Sciences ved UoA. Universitetet tilbyr også kursmodular som dekker både lavere (undergraduate) og høyere grad (graduate) som kan følges som del av et utvekslingsopphold.

Vurdering

Søknaden gir i utgangspunktet et solid bilde av studiets innhold, begrunnelse, dimensjonering og behov. Det engelske navnet må endres i tråd med kommentaren ovenfor. I søknaden planlegges det med tilsetninger som per i dag ikke er på plass. Fakultetet har opplyst om at studiet uansett ikke vil ha oppstart før 2017/2018.

Det tilrås at Integrert masterprogram i logopedi opprettes når ressursituasjonen er avklart og tilsetninger er på plass.

Master's programme in Global Development Theory and Practice

Navnet på studiet

Det norske navnet på studiet er Masterprogram i Global Development Theory and Practice. Det engelske navnet på studiet er Master's Programme in Global Development Theory and Practice.

Navnet indikerer at dette er et studium hvor det fokuseres både på global utviklingsteori og på utviklingsarbeid som et praksisfelt. Kjernen i studieplanen utgjøres av de to felleskursene *Critical Perspectives on Global Development* og *Development Practice*, og navnet dekker derfor godt hovedinnholdet i studiet og det som alle studentene blir undervist i. I programmet vil studentene bli eksponert for debatter om og perspektiver på mange av de sentrale utfordringer vi står overfor, ikke bare i det som tradisjonelt blir sett på som «utviklingsland», men som gjelder hele verden. Dette reflekteres i valget om å legge til begrepet «Global» i navnet på studiet. I tillegg indikerer navnet den tosidige muligheten studentene får i students andre år, nemlig valget mellom å ha et praktisk rettet internship + en 30 ETCS oppgave, eller kun en 60 ECTS oppgave. Studiets innhold og profil er derfor godt dekket av navnet. Når det gjelder nivå, så er det indikert ved termen *MPhil* (også brukt ved andre internasjonale grader ved UiB). MPhil-terminen er valgt for å kommunisere typen mastergrad til et internasjonalt publikum. I Norge er alle Mastergrader 2-årige og inkluderer eget forskningsarbeid. Internasjonalt er det ikke slik; en Master kan være et 12-18 måneders studium basert kun på litteraturstudier. MPhil-terminen peker på at vårt studium er forskningsbasert, dvs. at studentene har utført et eget forskningsarbeid i løpet av studiet.

Spesialiseringenes navn, "Health Promotion" og "Gender in Global Development", reflekterer klart innholdet i teori-kursene som tilbys som del av spesialiseringen og skulle begge være utvetydige.

Vi mener at studiets navn vil komme til å kommunisere godt med studenter; globale utviklingsstudier er kjent som begrep og tilbys ved en rekke læresteder internasjonalt. Kombinasjonen «theory and practice» vil være attraktiv for studenter som tenker seg en fremtid i globalt orientert utviklingsarbeid, f.eks i ulike NGOer eller i statlige deler av hjelpeapparatet. På arbeidsgiversiden og i samfunnet for øvrig gjelder det samme – vi tilbyr et studium innenfor et kjent fagområde, men med en vri som vi mener vil komme tydelig fram i navnet. Studieretningene Health Promotion og Gender in Global Development representerer også velkjente fagområder. Når det gjelder sistnevnte så har vi gjort samme valg som ved studiet for øvrig ved å inkludere begrepet «global» i navnet. Vi ønsker med dette å kommunisere at studieretningen ikke bare skal handle om kvinne/kjønnsproblematikk i det globale sør, men om globale kjønnsrelaterte utfordringer i vid forstand.

Begrunnelse

Opprettelsen inngår i fakultetets nye strategiplan for perioden 2016-2020. En hovedoppgave har vært å utarbeide en studieplan for et nytt internasjonalt og engelskspråklig masterprogram ved HEMIL- senteret. Dette innebærer at dagens to nåværende engelskspråklige masterprogrammer legges ned, (Gender and Development er lagt ned fra 30. juni 2015, Health Promotion legges formelt ned juni 2016 når siste kull har fullført).

Fagmiljø

Hemilsenteret som institusjon har lang erfaring med drift av internasjonale masterprogram samt med globalt orientert utviklingsforskning. MPhil-graden i Health Promotion ble etablert ved Hemilsenteret allerede i 1992. Fra 2005 ble masterprogrammet i Gender and Development en del av porteføljen til det som den gang var Institutt for utdanning og helse, og programmet ble med over til Hemilsenteret da dette ble etablert som egent institutt i 2010.

Instituttet har 3 forskningsgrupper: BLI som arbeider innen de tematiske områdene barnevern, likestilling og inkludering, og som har et særlig fokus på norsk og nordisk kontekst; SIPA (Social Influence Processes on Adolescent Health) som har fokus på hvordan sosiale prosesser påvirker utviklingen av subjektiv helse og helseadferd blant unge; og Multicultural Venues in Health, Gender and Social Justice. Forskingen på det globale feltet har det siste tiåret vært sentrert i den sistnevnte forskningsgruppen, hvor tema som kjønn, generasjon og fattigdom, helse og utvikling i det globale sør, samt globale utviklingsdiskurser og kunnskapshegemoni, har stått og står sentralt. Gruppen har holdt et høyt aktivitetsnivå og har gode resultater. Hemilsenteret har også tradisjon for å drive anvendt orientert forskning i form av f.eks. evalueringsoppdrag og intervensjonsbasert forskning. Dette gjelder både forskingen i det globale feltet og den nordisk/vestlig orienterte forskningen. I tillegg finnes det en utstrakt kompetanse innen både kvalitative og kvantitative forskningsmetoder ved instituttet som det nye masterprogrammet kan trekke på.

Masterprogrammet i Global Development Theory and Practice er et sammensatt program: Det har to ulike spesialiseringer (Health Promotion og Gender in Global Development), man tilbyr både kvantitativ og kvalitativ metodeopplæring. Studentene kan i tillegg velge mellom Internship pluss kort masteroppgave eller lang masteroppgave. Studiet skal ha opptak hvert år (20 studenter hvert år, 40 studenter totalt når programmet er i full drift, dvs. fra 2017). Vi regner med at det vil være behov for 5 stillinger totalt for å dekke undervisnings- og veiledningsbehovet ved studiet (se også pkt. 2.3. om tilrettelagt undervisning)

To personer i den eksisterende staben er allerede engasjert for å arbeide fulltid i programmet.

I tillegg har instituttet to ubesatte stillinger på førsteamanuensis-nivå som også skal benyttes inn mot programmet. Den første av disse er allerede utlyst (frist 01.09) og en rekke kvalifiserte søkere har meldt seg. Den er utlyst som en stilling i helsefremmede arbeid (Health Promotion på engelsk).

Den andre ubesatte stillingen er i ferd med å bli utlyst, og skal utlyses som en stilling i kjønn og utvikling (Gender and Development på engelsk).

Den nye stillingen (altså stilling nr. 5) er tenkt utlyst som en stilling i kjønn og utvikling, men med en noe annen profil enn den omtalt over. Vi tenker oss at den skal utlyses med krav om erfaring med global og utviklingsrelatert kjønnsforskning, men vil gi prioritet til søkere som har erfaring med forskning på klima-og miljøspørsmål.

I tilsynsforordning fra NOKUT § 7-3, blir det pekt på at «fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres». Det fremgår imidlertid ikke av forskriften hva som er tilstrekkelig. Vi støtter oss her på NTNU sine vurderinger om faglig robusthet innenfor master i psykologi der tok de utgangspunkt § 7.3 og la vekt på at de i forhold til langvarig drift måtte ha 7 fagpersoner i stab (til sammen) i forhold til studieprogrammet for å ha en stabil drift på et program med 25 studieplasser. Med stabil drift tenker de på at de har vitenskapelig personale som kan dekke inn ved sykdom, forskningstermin mm.

- International Francophone Network for Health Promotion
- International Network of Health Promotion Foundations
- International School Health Network
- Latin American Consortium of Universities and Training Centres for Health Promotion
- Schools for Health in Europe
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO)
- United Nations Children's Fund (UNICEF)
- World Federation of Public Health Associations
- The International Union for Health Promotion and Education
- Forskningsprosjektet *Gender in Poverty Reduction: Critical Explorations of Norwegian Aid Policy on Gender Equality and Women's Rights*
- Department of Sociology, UDSM
- Department of Sociology and Anthropology, Univ. of Addis Ababa
- *Centre for Gender Studies*, University of Addis Ababa
- Forskningsprosjektet *Competing discourses impacting girls' and women's rights: Fertility control and safe abortion in Ethiopia, Tanzania and Zambia*
- World Universities Network (WUN) prosjektet "Bridging health promotion and sustainability science"
- Myndighetene i Botswana
- the Resilience Research Centre ved Dalhousie University, Halifax, Canada
- Avdeling for Gender studies ved Institute of Sociology, Czech Academy of Sciences

Rekrutteringsgrunnlag og dimensjonering

Master's Programme in Global Development Theory and Practice skal årlig ha opptak av 20 studenter. Det skal være en blanding av Kvotesøkere fra utviklingsland og fra land på Vest-Balkan/Øst-Europa/Sentral-Asia, internasjonale fullgradssøkere og søkere bosatt i Norge. Det er lagt til grunn at fakultetet får videreføre 20 kvoteplasser fra de tidligere masterprogrammene. Det er ventet en avklaring rundt videreføring av kvoteordningen senere i høst, og dette vil være viktig for programmets innretning og ressursgrunnlag.

Rekuttering

Programmet har som nevnt tre ulike typer studenter:

- Kvotesøkere fra utviklingsland og fra land på Vest-Balkan/Øst-Europa/Sentral-Asia
- Internasjonale fullgradssøkere
- Søkere bosatt i Norge

Kvotestudenter blir rekruttert på bakgrunn av generelle samarbeidsavtaler UiB har med institusjoner i utviklingsland og i Øst-Europa/Sentral-Asia, samt ved direkte kommunikasjon med instituttets og fagmiljøets egne forskningskontakter. Rekrutteringen av selvfinansierende studenter skjer gjennom UiBs generelle promotering av sin studieportefølje internasjonalt. Rekrutteringen av kvotestudenter for både Gender and Development og Health Promotion har gjennom flere år vært veldig god. Det samme gjelder internasjonale fullgradssøkere som finansierer studiene sine selv. Vi har vært noe forsiktige med å ta inn internasjonale fullgradssøkere, så her ligger det et ubrukt potensiale som vi vil utforske i arbeidet med rekruttering til det nye programmet. Rekruttering av norske studenter har vært noe mer ujevn, muligens grunnet manglende informasjonsarbeid rettet mot disse men vi har også hatt en rekke godt kvalifiserte norske studenter i begge program opp gjennom årene. Det nye programmet vil legge ned ytterligere krefter i å promotere studiet gjennom relevante internasjonale og nasjonale kanaler, slik at vi sikrer de mest relevante og best motiverte søkerne til vårt program. Vi mener at vår innovative kombinasjon av Global utviklingsteori og praksis-relaterte emner vil være attraktiv, og tiltrekke seg mange gode søkere, både internasjonalt og nasjonalt.

Frafall

De internasjonale Mphil-programmene ved Hemilsenteret (Health Promotion og GAD) har hatt svært lite frafall opp gjennom årene, noe som både skyldes høy grad av motivasjon hos studentene og at de

følges tett opp av fagmiljøet og administrasjonen. Vi har tradisjon for å bruke mange studentaktive undervisningsformer, noe vi også legger opp til i det nye programmet. Ved GAD-programmet utviklet vi for noen år siden et eget undervisningsopplegg for å hjelpe studentene i prosessen med skrivingen av masteroppgaven. Dette opplegget, som for øvrig fikk undervisningsprisen i 2009, er adaptert av instituttets andre masterprogram, og tenkes videreført også i den nye, internasjonale masteren. Samlet sett tror vi at disse tiltakene vil være med på å forebygge frafall.

Andre forhold

Følgende tekst er et sstat fra fakultetsstyresaken 77/15 (arkivsaksnr. 2014/9113) og viser hvordan det nye masterprogrammet vil være strategisk viktig for fakultetet:

HEMIL-senteret inngår som et viktig element i UiBs langsiktige og målrettede satsning på utviklingsrelatert forskning. Den foreliggende studieplanen til nytt internasjonalt masterprogram vil bidra til å styrke og videreutvikle UiBs internasjonale profil og aktuelle nye innsatsområde på «Global Challenges» der forskningsområdene «Health Promotion» og «Gender» er sentrale områder. Innretningen på dette nye engelskspråklige programmet vil antas å fortsatt være meget attraktivt for årlig opptak av kvotestudenter og nye grupper av internasjonale studenter (selvfinansierende og norske studenter).

Ved å legge inn mulighet for «internship» som del av mastergradsløpet vil programmet kunne utvikle samarbeid med bistandsorganisasjoner, NGO-er og internasjonale organisasjoner som tilbyr «internship» til mastergradsstudenter som del av sin utdanning.

Gjennom valgemen og to fordypningsretninger vil det nye studieprogrammet være et bidrag inn mot noen av vår tids store samfunnsutfordringer knyttet til klima, miljø, sosial ulikhet, kjønn, utdanning og helse. Det er avgjørende for det nye studieprogrammet at man også lykkes med å etablere en robust fagstab med tilstrekkelig ressurser til å ivareta årlig opptak og studieplanfestet undervisning (undervisning, veiledning og sensur) på en god måte. NOKUTs gjennomgang av masterprogrammet «Gender and Development» avdekket sårbarhet og usikkerhet knyttet til ressursgrunnlaget for programmet. Selv om den foreslåtte restruktureringen av de internasjonale programmene ved HEMIL vil bidra til å samle fagstaben er det fremdeles behov for å styrke bemanningen knyttet til det nye studieprogrammet med ett forskerårsverk.

Relevans for arbeidslivet og/eller videre studier

Det vises her til studieplanens presentasjon av yrkesmuligheter:

“A Master's degree in Global Development Theory and Practice Development gives the candidate broad competence in the global development field, and qualifications for employment in a broad spectrum of local, regional, nation and international development aid organisations (the UN, national development agencies and NGOs), as well as in different parts of national and local public administration. All students who complete the programme satisfactorily will be qualified for public and private positions that require entry-level skills in development programme planning, implementation and evaluation, related to their specialisation in either health promotion or gender and global development. Graduates of the programme will have demonstrated skills in interdisciplinary teamwork and will know how to build, participate in and manage teams with members from different professional backgrounds, and from community organisations. Graduates will also be qualified to work as research assistants both in industry and in the public sector. Students with superior performance in the programme may be qualified for further academic work, including doctoral study”.

Masterprogrammet skal forberede studenter til doktorgradsstudier og/eller til stillinger i utviklingsrelaterte offentlige eller private organisasjoner. Ettersom både Gender and Development og Health Promotion, programmene som ligger til grunn for dette nye masterprogrammet, har hatt stor suksess med å få kandidatene inn i stipendiatstillinger eller i andre interessante yrker, føler vi oss

sikre på at denne utdanningen er verdifull for høyere utdanningsinstitusjoner og for arbeidslivet. Det gode ryktet de to foregående programmene har hatt for vellykket å forberede sine studenter på fremtidig arbeid innen utvikling, var en av hovedgrunnene til at søkerfellene på de to programmene var blant de høyeste for alle masterprogrammene på UiB. Det er også viktig å påpeke at det fortsatt er «development» som er hjertet av dette nye masterprogrammet, og dette utgjorde kjernen i de to tidligere programmene. Master i Global Development Theory and Practice har derfor solid erfaring å stå på, dette er ikke noe helt nytt og uprøvd.

Internasjonalisering

Innledningsvis vil vi påpeke at studiets karakter i seg selv innebærer en utstrakt grad av internasjonalisering. Studentgruppen vil ha en internasjonal sammensetning; som student ved Global Development Theory and Practice møter man medstudenter fra mange ulike utdanningsinstitusjoner og land og får på denne måten muligheten av å opparbeide seg et internasjonalt nettverk. Studentene får dessuten, gjennom deltagelse i seminarer og konferanser tilbudt av UiB global, SKOK, CMI og Bergen Ressurssenter) mulighet til å oppleve internasjonale eksperter som forelesere.

Studentutveksling til utdanningsinstitusjoner utenfor Norge vil tilbys i 3. semester i studiet, først og fremst i forbindelse med emnet «Internships» GLODE 310. Som det skulle fremgå både av studieplanen og av informasjon om praksis, vil der tilbys mulighet til å tilbringe internship-perioden ved våre samarbeidsuniversiteter, dvs. et akademisk internship. De studentene som velger denne muligheten vil også kunne følge kortere kurs på masternivå ved institusjonen de oppholder seg ved. Ved Hemilsenteret har vi allerede erfaring med å ta imot studenter som tilbringer en slik internship-periode her. Disse har kommet via Erasmus-avtaler (f.eks. Magdeburg – Hemil-spesifikk avtale; Wageningen, generell UiB-avtale). Hemilsenteret har ellers spesifikke Erasmus-avtaler med ulike universitet: Syddansk Universitet, Universitetet i Jyväskylä (Finland), Magdeburg Fachhochschule (Tyskland), Universitetet i Girona (Spania), Maastricht University (Nederland). Vi er også i gang med å forhandle utvekslingsavtaler for vårt Internship-kurs med Stellenbosch University i Sør-Afrika, med University of Botswana og med Dalhousie University i Canada. Alle de overfornevnte institusjoner er anerkjente universiteter som fagpersoner ved Hemil-senteret har/har hatt forskningssamarbeid eller har samarbeidet om studentutveksling med. Alle tilbyr utdanning på masternivå av relevans for våre studenter for de som måtte ønske å ta kurs i tillegg til å gjøre internship. Med en solid internship-avtale i bunn vil studentene fint kunne oppnå det totale læringsutbyttet.

De studentene som velger å skrive en 60 studiepoengs masteroppgave vil oppfordres til å gjøre feltarbeid i utlandet, og dermed få internasjonal erfaring. Feltarbeidet vil foregå i 3. semester av 27 studiet (første del av semesteret). Det vil være aktuelt å koble en del av studentprosjektene til pågående samarbeid med noen av institusjonene nevnt over.

Vurdering

Søknaden gir i utgangspunktet et solid bilde av studiets innhold, begrunnelse, dimensjonering og behov. Studieplanen vurderes som god både på program- og emnenivå. Det planlegges for tilsetninger som per i dag ikke er på plass. Ressurs- og rekrutteringspotensialet er per i dag uavklart siden kvoteprogrammet er lagt ned.

Det tilrås at Master's Programme in Development Theory and Practice opprettes når tilsetninger og ressurs- og rekrutteringspotensialet er avklart.

Årsstudium i pedagogikk

Navnet på studiet

Årsstudium i pedagogikk og One-year programme in Education.

- Nordic Educational Research Association,
- Philosophy of Education Society of Great Britain,
- World Health Organization (WHO) international survey of Health Behavior in School-aged Children
- Graduate school of Education UCLA, Berkeley,
- Department of education, Oxford University
- Graduate School of Education, Bristol University,
- Det utdanningsvitenskapelige fakultet, Universitetet I Oslo
- Institutt for kulturhistorie, Universitetet i Oslo
- Folkehelseinstituttet

Rekrutteringsgrunnlag og dimensjonering

Årsstudium i pedagogikk utgjør det første året av bachelorgraden i pedagogikk. Studenter ved årsstudium i pedagogikk vil bli inkludert i det etablerte læringsmiljøet rundt dette bachelorprogrammet. Det forventende antall studenter første studieår er satt til 40.

Relevans for arbeidslivet og/eller videre studier

Studiet kvalifiserer for innpassing i bachelorgrad i pedagogikk, og kan dessuten kombineres med en rekke bachelorgrader i andre fagkretser hvor kunnskap om læring, motivasjon, evaluering, opplæring og kommunikasjon er relevant.

Internasjonalisering

Et av emnene undervises på engelsk og tilbys innreisende utvekslingsstudenter ved UiB.

Vurdering

Søknaden dokumenterer og begrunner viktige forhold i det foreslåtte Årsstudium i pedagogikk, som har alle emnene felles med det eksisterende bachelorprogrammet i pedagogikk. En av de seks stillingene knyttet til studiet er til vurdering hos ansettelseskomite.

Det tilrås at årsstudiet opprettes.

Samlet vurdering av søknadene fra Det psykologiske fakultet

Flere av studietilbudene fra Det psykologiske fakultet har overlappende innhold og fagmiljø. Det fremstår som om de samlede ressursene derfor kan bli knappe. Bachelor i spesialpedagogikk, som utgjør bachelordelen av Master i logopedi, har for eksempel angitt bare 1,4 årsverk knyttet til bachelorprogrammet, riktignok fordelt på flere fagpersoner. Både på bachelorprogrammet og på de to masterprogrammene, Master i logopedi og Master's programme in Global Development Theory and Practice, angis det dessuten behov for tilsetting i nye stillinger for å sikre et stort nok fagmiljø. Mest prekært er dette behovet på det sistnevnte programmet, der det per i dag er oppgitt kun to personer knyttet til programmet. Fagmiljøet selv beskriver behov for tre nytilsetninger. Ressursgrunnlaget for programmet er usikkert også på grunn av nedleggingen av kvoteprogrammet, som programmet baserer seg på. Av disse grunnene tilrås det at Master's programme in Global Development Theory and Practice, ikke opprettes nå.

Fakultetet planlegger videre oppstart av Master i logopedi først studieåret 2017/2018. Av hensyn til den samlede ressurs situasjonen for logopedi og spesialpedagogikk anbefales det at opprettingen av også dette programmet utsettes. Dette innebærer at bare to av studiene, Bachelor i spesialpedagogikk og Årsstudium i pedagogikk, foreslås opprettet i denne omgang.

Bachelor i spesialpedagogikk og Årsstudium i pedagogikk foreslås opprettet. Masterprogrammene tilrås opprettet først når ressurs situasjonen er avklart og de planlagte tilsettingene er på plass.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Bachelorprogram i politisk økonomi

Navnet på studieprogrammet

Navnet på studiet er «bachelorprogram i politisk økonomi», på engelsk er navnet «Bachelor programme in Political Economy»⁴. Dette er en internasjonalt innarbeidet benevnelse på studiet av samspillet mellom politikk og økonomi. Studiet henter derfor komponenter fra statsvitenskap og økonomi. Det er et faglig begrep som må antas å være godt kjent i samfunnet, herunder blant studenter og arbeidsgivere.

Begrunnelse

Politisk økonomi omhandler problemstillinger i skjæringsfeltet mellom statsvitenskap og samfunnsøkonomi. I en blandingsøkonomi som den norske er en god forståelse av denne tematikken helt sentral. Det gjelder både for dem som ønsker seg arbeid i offentlig sektor og dem som søker seg til privat næringsliv. Som samfunnsborgere kan alle dra nytte av kunnskap om feltet, enten man skal bestemme seg for hvilket parti man skal stemme på eller for å kunne delta i den offentlige debatten. Et studium i politisk økonomi gir dermed muligheten til å tilegne seg en unik kombinasjon av generell og arbeidsrelevant kompetanse.

Et program med et tverrfaglig tilsnitt bør tilbys av flere institutter i fellesskap. Forslaget til et nytt bachelorprogram i politisk økonomi er basert på et forpliktende samarbeid mellom Institutt for økonomi og Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

Fagmiljø

Store deler av programmet består av sentrale tema fra administrasjon og organisasjonsvitenskap og samfunnsøkonomi. Det må derfor legges til grunn at begge fagmiljøene samlet har den nødvendige kompetanse til å undervise emner som inngår i dette programmet og kan gi direkte bidrag til utvikling og gjennomføring av studiet.

Institutt for økonomi tilbyr bachelor- og masterprogram i samfunnsøkonomi samt et femårig profesjonsstudium i faget. Det tilbyr også et årsstudium i samfunnsøkonomi. Instituttet har medvirket til det nå nedlagte bachelorprogrammet i utviklingsstudier og det nåværende bachelorprogrammet i politisk økonomi. I bachelorprogrammet i miljø- og ressursfag, samfunnsvitenskapelig retning (MIRE) er det mulig å velge samfunnsøkonomisk studievei. Til sammen gir dette et meget bredt studietilbud til studenter med interesse for faget. Det har også gitt fagmiljøet mye erfaring med tverrfaglig samarbeid i undervisningssammenheng.

Institutt for økonomi sin metodiske kjernekompetanse er innen spill-teori, insentivteori og anvendt mikroøkonomi. Basert på denne kompetansen, har instituttet forskergrupper på følgende tre spesialområder:

- Velferd, trygd og helse
- Naturressurser, miljø og utvikling
- Næring, finans og marked

En viktig fellesnevner for alle gruppene er studiet av effektene av økonomisk politikk. Ansatte ved institutt for økonomi har forsket på så vidt forskjellige felt som effekter av fødselspermisjon på kvinners arbeidstilbud og fertilitet, virkninger av «røykeloven» på nyfødtes helse, konsekvenser av norsk jordbrukspolitik for klimagassutslipp og gjennomføringen av en konsentrasjonspolitik for svensk bistand.

⁴ Den engelske benevnelsen må endres til *Bachelor's Programme in Political Economy*

Økonomisk politikk kan ikke bare ha stor betydning for hvorvidt samfunnets ressurser utnyttes effektivt, men har også oftest effekter på hvordan disse fordeles mellom ulike individer og grupper. Fordelingsvirkninger av politikk står sentralt i politisk økonomi fordi de bestemmer hvilke grupper som påvirkes av eller ønsker å øve innflytelse på utformingen av offentlige tiltak. Samtidig formes denne prosessen av de offentlige institusjonene (politiske, byråkratiske og i stigende grad juridiske) som rammer dem inn. Dette reflekteres i programmets læringsutbyttetmål om at «Kandidaten kjenner til samfunnsfenomen som i sterk grad er formet av både økonomiske interesser og politiske prosesser.»

Institutt for økonomi har lenge hatt sterke tverrfaglige forskningsforbindelser. Både innenfor helseøkonomi og trygdeforskning samarbeider forskere ved instituttet med faggrupper som medisinerer, psykologer og sosiologer. Prosjektet "Health, work and society - multi-disciplinary studies of determinants of sickness absence and disability" er et aktuelt eksempel på dette. Gjennom Bergen Center for Competition Law and Economics (BECCL) samarbeides det med jurister om samfunnsøkonomiske effekter av konkurranselovgivning. Også innenfor utviklingsøkonomi har instituttet bedrevet tverrfaglig forskning, spesielt gjennom samarbeid med CMI.

De ansatte ved instituttet er involvert i et bredt samarbeid med andre institusjoner og forskere både nasjonalt og internasjonalt. Et eksempel på dette er de mange forskerne fra utenlandske institusjoner som har toerstilling ved instituttet. Dette bidrar til å gi internasjonale impulser til forskningen ved Institutt for økonomi som kan utnyttes i det nye programmet i politisk økonomi.

I programmet vil instituttet kunne trekke på den brede kompetansen de ansatte besitter når det gjelder utforming og implementering av offentlig politikk, tverrfaglig så vel som samfunnsøkonomisk, samt erfaring med prosjekt- og undervisningsarbeid på tvers av institusjoner og fag. Dette vil kunne komme til nytte i de fleste av kursene i programmet som Institutt for økonomi tilbyr, men kanskje særlig i de programspesifikke kursene POLECON100, POLECON200 og POLECON250. Dokumentasjon av kompetanse, samarbeid og publikasjoner kan finnes i Cristin så vel som på hjemmesiden til instituttet.

Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap er et statsvitenskapelig institutt som tilbyr bachelor-, master- og ph.d.-utdanning i administrasjon og organisasjonsvitenskap. Sentralt i faget står styringssystemer og offentlig forvaltning, offentlig politikk og styring. Organisasjonsteori og demokratiteori er sentrale faglige innfallsvinkler. Instituttets emner på dette området er også relevante for bachelorprogrammet i politisk økonomi fordi innsikt i offentlige styringssystemer på ulike nivåer er helt sentralt i politisk økonomi, jfr. Kunnskapsmålet om å «gjøre greie for organiseringen og virkemåten til de viktigste institusjonene i det norske politisk-administrative systemet».

Bachelorprogrammet i politisk økonomi må, fordi politisk økonomi ligger i skjæringsfeltet mellom politiske og økonomiske prosesser, i stor grad inneholde innføringer og studier i henholdsvis statsvitenskap og økonomi. Men det må også inneholde elementer hvor disse fagtradisjonene koples mer systematisk. I betydelig grad gjøres det i de ordinære kursene, men integrasjonen skal styrkes ved at der er kurs som går særlig på grenseflatene, det vil si POLECON100 og POLECON 200. Et viktig element her gjelder reformer i offentlig forvaltning og i grensene mellom offentlig forvaltning, marked og frivillig sektor, ikke minst studiet av reformer basert på New Public Management. Dette har vært en hovedprofil i forskningsprofilen til Institutt for administrasjon og statsvitenskap. Forskningsaktiviteten ved Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap er organisert i forskningsgrupper. Disse gruppene arrangerer forskningsseminar, student seminarer, gjesteforelesninger og andre aktiviteter innen sine tematiske felt:

- Politikk, nettverksstyring og innovasjon (PGI)
- Kunnskap, politikk og organisering
- Politisk organisering og flernivåstyring (Europeisering, statsforvaltning og lokalstyre)

- Globalisering og utvikling

En av instituttets forskningsgrupper, Politisk organisering og flernivåstyring (Europeisering, statsforvaltning og lokalstyre), definerer sitt arbeidsfelt som «Forvaltningspolitikk, administrative reformer og institusjonell endring», og utdyper det slik:

Eit føremål med denne forskningsgruppa er å studere forvaltningspolitikk, administrative reformer og institusjonell endring i eit fleirnivå-perspektiv. Mange av dei viktige utfordringane både teoretisk og i praksis når det gjeld utforminga og verkemåten til det politisk-administrative systemet ligg i dag i grenseflata mellom forvaltningsnivå, frå det lokale via det regionale til det nasjonale og overnasjonale nivået; i grenseflata mellom offentlig sektor, sivilsamfunnet og privat sektor; og i grenseflata mellom folkevalde og administrative organ.

Studiet av politisk økonomi er også studiet av ulike relasjoner mellom offentlig myndighet og markedsprosesser, herunder ulike former for offentlig politikk og styring. Dette er helt grunnleggende elementer i Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskaps portefølje, noe kursene AORG 103, 107 og 209 viser (se instituttets hjemmesider). Fra forskergruppen «Politikk, nettverk og innovasjon» vises det til følgende definisjon av gruppens arbeidsområde: Forskningsgruppen PGI er forankret i teorier om organisatorisk atferd og statsvitenskap - positive så vel som normative teorier. Forskningsfokus er å forklare og forstå hvordan utformingen av politikk og forvaltning påvirker enkeltindividers og grupperes handlinger. Mange styringsformer vokser fram i skjæringsfeltet mellom markedet, det sivile samfunn, offentligheten, borgerne og politiske institusjoner. Dermed oppstår politiske styringsprosjekter på andre arenaer og med nye mekanismer, som har betydning for vår forståelse og forklaring av hvordan politikk og forvaltning og forholdet til borgerne kan og bør utformes lokalt, nasjonalt og globalt.

Mange av forskningsprosjektene på PGI er internasjonale og komparative, og sammenligner policy og praksis i ulike land, i ulike tidsepoker eller studerer andre lands forvaltning og politikk. Det er flere pågående eksternt finansierte forskningsprosjekter som er ledes av medlemmene på PGI. Publikasjoner og prosjekter fra de to forskningsgruppene er dokumenter på forskergruppenes sider og i Cristin. Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap er derfor sentralt nasjonalt kompetansesenter for studiet at politiske institusjoner, offentlig forvaltning og offentlig politikk generelt og forholdet mellom offentlig styring og markedsprosesser spesielt.

Både ved institutt for økonomi og ved institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap er det ca. 15 årsverk i fast stilling. Ved begge institutt går undervisningen av de obligatoriske emnene på omgang, det vil si at hele fagmiljøet i praksis kan inngå i dette programmet. Det betyr også at fagmiljøene har tilstrekkelig kapasitet til å gjennomføre programmet.

Det er ansatte i hovedstilling som i all hovedsak vil undervise i dette studiet. Seminarledere er studenter på masternivå. Med andre ord har alle ansatte førstestillingskompetanse med unntak av seminarledere. Fagmiljøet driver aktiv forskning, og begge fagmiljø har dokumenterte resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.

Rekrutteringsgrunnlag og dimensjonering

Politisk økonomi har tidligere vært et studietilbud ved fakultetet med en opptaksramme på 20 studieplasser. Det har vært et godt søkergrunnlag til politisk økonomi, med rundt 30 primær søkerere i snitt de siste 5 årene programmet var aktivt. Dette gir et godt grunnlag for et godt læringsmiljø. Studiet skal ha 20 plasser.

Relevans for arbeidsliv og/eller videre studier

Arbeidslivsrelevans: Det samlede læringsutbyttet som studiet i politisk økonomi tilbyr gir kandidaten kompetanse til å utføre arbeidsoppgaver innenfor kunnskapsintensiv virksomhet i næringslivet, offentlig sektor og frivillige organisasjoner. Kombinasjonen av økonomi og politikk er et godt grunnlag for å jobbe med informasjon, saksbehandling og lettere utredningsoppgaver i næringslivet

så vel som i offentlig forvaltning. Dette studiet er svært nyttig for de som ønsker jobb i bistand eller andre internasjonale organisasjoner, som ofte opererer i skjæringspunktet mellom økonomi og politikk. Ved å bygge på med mastergrad i samfunnsøkonomi eller administrasjon og organisasjonsvitenskap, blir studentene godt rustet til utredningsoppgaver og til analyse- og ledelsesoppgaver på høyt nivå innenfor de samme sektorene.

Videre studier: Instituttene legger opp til at programmet har obligatoriske kurs som kvalifiserer studenten til opptak for masterprogram i samfunnsøkonomi, men åpner også for at studentene som ønsker det kan kvalifisere seg for opptak til masterprogrammet i administrasjon og organisasjonsvitenskap. De må i så fall ta følgende kurs som valgemenner: AORG104 og MET102.

Internasjonalisering

Programmet har en fleksibilitet som gjør det enkelt for studentene å dra på utveksling slik det fremgår av studieplanen. Fakultetet har svært gode ordninger for studentutveksling, og dette programmet vil kunne benytte seg av de avtaleverk som fakultetet og instituttene har.

Utveksling er tydelig tilrettelagt for programmet, med utvalgte partnerinstitusjoner og en ramme for faglig innhold. Studentutveksling er lagt til 4. semester, når studentene har opparbeidet seg gode faglige forutsetninger for å dra nytte av utvekslingsoppholdet.

Utveksling vil være et viktig verktøy i dette programmet for å gi en økt forståelse av forskjellene i samspillet mellom økonomiske og politiske faktorer, mekanismer og aktører i og mellom ulike land.

Her trenger vi et par eksempler på avtaler som vil være relevante i skjæringsfeltet mellom økonomi og adm.org.

Vurdering

Søknaden gir i utgangspunktet et solid bilde av studiets innhold, begrunnelse, dimensjonering og behov. I studieplanen kan det stilles spørsmål ved om læringsutbyttebeskrivelsene for kunnskap beskriver den brede kunnskapen som i NKR forventes på bachelornivå (første syklus), om noen av utbyttebeskrivelsene for generell kompetanse burde flyttes til ferdigheter og gi plass til beskrivelser av flere læringsutbytter mer i tråd med NKRs angivelse av generell kompetanse.

Det tilrås at Bachelorprogram i politisk økonomi opprettes.

Oppsummering

Alle de aktuelle fagmiljøene har gjort en imponerende innsats og lagt ned et betydelig arbeid med søknadene om oppretting av studietilbud. Det er forståelig at det har vært utfordrende å oppfylle de nye og langt mer omfattende forventningene om dokumentasjon, kommentarer og begrunnelser.

Erfaringer som er høstet i løpet av prosessen, vil bli vurdert med tanke på hvilke konsekvenser de bør få for neste runde. På enkelte områder bør spesielt kravene til detaljering av dokumentasjonen vurderes nøye.

Søknadsformatet har likevel vært nyttig fordi det er blitt tydeligere hvor de ulike programmene har forbedringspotensial eller utfordringer når det gjelder krav i tilsynsforordningen. Program som tidligere ville blitt videresendt til U-styret for oppretting, får nå tilbakemelding om at enkelte punkter må klargjøres, dokumenteres eller videreutvikles før de kan videresendes. I tilfeller der slikt utviklingsarbeid trolig kan gjøres med litt mer tid til disposisjon, innstilles det på utsatt behandling til tidlig våren 2016, men like fullt med oppstart høsten 2016 som planlagt.

Flere program har emne-, program- og vitnemålstekster som med fordel kan forbedres uten at det får konsekvenser for oppretting nå. Uavhengig av graden av behov for videreutvikling, vil de ulike fakultet og studieprogram få spesifisert hva som bør utbedres og få tilbud om assistanse.

Forslag til vedtak

1. Universitetsstyret vedtar å opprette følgende studieprogram:
 - a. Årsstudium i pedagogikk, PS
 - b. Bachelorprogram i spesialpedagogikk, PS
 - c. Årsstudium i kjønn, seksualitet og mangfold, HF
 - d. Bachelorprogram i klassisk filologi, HF
 - e. Bachelorprogram i politisk økonomi, SV
 - f. Integrrert masterprogram i havbruk og sjømat, MN, under forutsetning av at manglende emner og eksterne bidrag i studieplanen er dokumentert avklart til universitetsstyrets behandling 26.11.15

2. Integrrert lektorprogram i historie eller religionsvitenskap, HF, opprettes når manglende emnebeskrivelser er godkjent og pedagogikkressursene er dokumentert avklart.

3. Følgende studieplaner godkjennes. Studieprogram opprettes når tilsetninger og ressursrammer er dokumentert avklart:
 - a. Integrrert masterprogram i logopedi, PS
 - b. Master's Programme in Global Development – Theory and Practice, PS

4. Universitetsstyret vedtar å legge ned følgende program:
 - a. Bachelorprogram i gresk og Bachelorprogram i latin, jf 1 d)
 - b. Bachelorprogram i havbruk, når 1 f) opprettes
 - c. Master in Health Promotion når 3 b) opprettes